

ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ – Ευρωπαϊκό Κίνημα
Μέλος της Ευρωπαϊκής Ελεύθερης Συμμαχίας (Ε.Ε.Σ.)
RAINBOW – European Movement
Member of the European Free Alliance (E.F.A.)
ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΡΑΓΟΥΜΗ 11, Τ.Θ. 51 Τ.Κ. 53100
ΦΛΩΡΙΝΑ / LERIN GREECE
ΤΗΛ - ΦΑΞ: 0385- 46548
Ιστοσελίδα στο internet: <http://www.florina.org>
E-mail : rainbow@florina.org vinozito@otenet.gr

Info – 30PA

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΙΟΥ ΤΟΞΟΥ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2002

ΑΡ. 04

Σε αυτό το τεύχος του ενημερωτικού δελτίου παρουσιάζουμε απόσπασμα της ετήσιας έκθεσης της Ελληνικής Επιτροπής του Ελσίνκι και της Ελληνικής Ομάδας για τα Δικαιώματα των Μειονοτήτων.

Οι παραπάνω οργανώσεις συνεργάζονται με διεθνείς οργανισμούς όπως είναι ο Ο.Η.Ε., το Συμβούλιο της Ευρώπης κ.ά.

Η έκθεση για την κατάσταση της Μακεδονικής μειονότητας στην Ελλάδα κυκλοφόρησε στις 31 Δεκεμβρίου του 2001.

Το απόσπασμα που παρουσιάζουμε αφορά τις περιπτώσεις της «Στέγης Μακεδονικού Πολιτισμού» στη Φλώρινα και την υπόθεση του συλλόγου «Ρουσαλί» στα Κουφάλια Θεσσαλονίκης. Τα συμπεράσματα τα αφήνουμε στους αναγνώστες.

Ελευθερία του Συνεταιρίζεσθαι: η υπόθεση της «Στέγης Μακεδονικού Πολιτισμού»

30 Δεκεμβρίου 2001

Τα ελληνικά δικαστήρια αρνήθηκαν να αναγνωρίσουν τη «Στέγη Μακεδονικού Πολιτισμού» ως οργάνωση, αρχικά μεταξύ 1990 και 1994. Η προσφυγή της στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ΕCHR) ήταν επιτυχής καθώς, στις 10 Ιουλίου 1998, η Ελλάδα εγκατέστησε για παραβίαση του άρθρου 11 περί ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι.ⁱ

Ωστόσο, η «Στέγη Μακεδονικού Πολιτισμού» δεν έχει καταφέρει να αναγνωριστεί επί τρία χρόνια και πλέον. Όλοι οι δικηγόροι της Φλώρινας (όπου έχει την έδρα της η «Στέγη») αρνήθηκαν επανειλημμένα να αναλάβουν την υπόθεση. Παράλληλα, τα δικαστήρια αρνήθηκαν δύο φορές να διορίσουν δικηγόρο, παρά την έκθεση της Ελλάδας προς την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης που άφηνε να εννοηθεί ότι έχει δοθεί εντολή στα δικαστήρια να εκτελέσουν την απόφαση και παρά τη γραπτή γνωμάτευση του Συνηγόρου του Πολίτη ότι υπάρχουν «αρκετές αποδείξεις ότι 'δεν ευρίσκεται δικηγόρος'». ⁱⁱ

Το χρονικό των συναφών γεγονότων είναι διαφωτιστικό (όλες οι ενέργειες του 2001 πραγματοποιήθηκαν με την πρωτοβουλία και τη συνεργασία του ΕΠΣΕ και της ΕΟΔΜ): ⁱⁱⁱ

- Μεταξύ Μαρτίου 1998 και Απριλίου 2001, η «Στέγη» επικοινωνήσε με διάφορους δικηγόρους του Δικηγορικού Συλλόγου Φλώρινας προκειμένου να βρει κάποιον διατεθειμένο να διεκπεραιώσει την αίτηση αναγνώρισης του σωματείου στο Πρωτοδικείο Φλώρινας. Στους δικηγόρους με τους οποίους επικοινωνήσε, συγκαταλεγόταν ο Μιχάλης

Τσότσκος, ο δικηγόρος που είχε διεκπεραιώσει την αρχική αίτηση αναγνώρισης στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Κανένας δικηγόρος δεν δέχτηκε να αναλάβει την υπόθεση.

- Στις 19 Απριλίου 2000, η «Στέγη», μέσω του Ταμία της, απευθύνθηκε στο Δικηγορικό Σύλλογο Φλώρινας (ΔΣΦ) αναφέροντας το πρόβλημα και ζητώντας να ορίσει ο Σύλλογος ένα μέλος του για να διεκπεραιώσει την αίτηση αναγνώρισης.
- Στις 24 Απριλίου 2000, ο ΔΣΦ απέρριψε το αίτημα με το σκεπτικό ότι δεν το υπέγραφαν τουλάχιστον ο Πρόεδρος και ο Γενικός Γραμματέας της «Στέγης», ότι δεν επισυναπτόταν η απόφαση του ECHR (!) και ότι δεν δινόταν κανένα αποδεικτικό στοιχείο για την άρνηση των μελών του.
- Στις 10 Ιουνίου 2000, η «Στέγη», μέσω του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέα της, επανέλαβε το αίτημα, επισυνάπτοντας την απόφαση του ECHR και δηλώνοντας ότι οι αρνήσεις ήταν σε προφορική μορφή και επομένως δεν μπορούσε να δοθεί για αυτές αποδεικτικό στοιχείο.
- Στις 26 Σεπτεμβρίου 2000, ο ΔΣΦ επανέλαβε ότι, μετά από έρευνα, μπορούσε να βεβαιώσει ότι δεν υπήρχε γενική άρνηση των μελών του και ότι, εν πάση περιπτώσει, σύμφωνα με το Άρθρο 47 παράγραφος 3 (sic) του Κώδικα Δικηγόρων, αρμόδιος να ορίσει δικηγόρο –όταν δεν μπορεί να βρει ο ενδιαφερόμενος– είναι η Πρόεδρος Πρωτοδικών Φλώρινας.
- Στις 19 Φεβρουαρίου 2001, η «Στέγη» υπέβαλε την απαραίτητη αίτηση προς την Πρόεδρο Πρωτοδικών Φλώρινας, επισυνάπτοντας τη σχετική αλληλογραφία με το ΔΣΦ.
- Στις 28 Φεβρουαρίου 2001, η Πρόεδρος Πρωτοδικών Φλώρινας απέρριψε την αίτηση, με βάση την επιστολή της 26/9/2000 του ΔΣΦ που ανέφερε ότι δεν υπήρχε γενική άρνηση των δικηγόρων να αναλάβουν την υπόθεση.
- Στις 23 Μαρτίου 2001, η «Στέγη» έστειλε σε καθένα από τα 39 μέλη του ΔΣΦ επιστολή που ρωτούσε κατά πόσον θα ήταν διατεθειμένο να αναλάβει την υπόθεση.
- Στις 24 Απριλίου 2001, μετά την απουσία οποιασδήποτε απάντησης στην επιστολή της, η «Στέγη» υπέβαλε σχετική αναφορά στο Συνήγορο του Πολίτη.
- Στις 24 Μαΐου 2001, ο Συνήγορος του Πολίτη έστειλε επιστολή στο ΔΣΦ, με κοινοποίηση στον Υπουργό Δικαιοσύνης Καθηγητή Μιχάλη Σταθόπουλο και στην Πρόεδρο Πρωτοδικών Φλώρινας. Στην επιστολή του ο Συνήγορος υπενθύμιζε όλα τα σχετικά με το θέμα γεγονότα, αποδεχόμενος σιωπηρά τον ισχυρισμό της «Στέγης» ότι δεν βρέθηκε δικηγόρος και ζήτησε από το ΔΣΦ να:

«εξετάσετε παρακαλώ το ενδεχόμενο, πράγματι, κανένα μέλος σας να μην είναι διατεθειμένο να αναλάβει την υπόθεση. Σε περίπτωση δε που εμμένετε στον ισχυρισμό ότι δεν συντρέχει γενική άρνηση των μελών σας, παρακαλώ να μου γνωρίσετε το ταχύτερο δυνατόν τα ονόματα των μελών του Συλλόγου σας που προσφέρονται ή, πάντως δεν αρνούνται την ανάληψη της υπόθεσης, συνοδευόμενα από τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας μαζί τους».

- Την 1η Ιουνίου 2001, ο ΔΣΦ απάντησε στο Συνήγορο του Πολίτη. Αρχικά ισχυρίστηκε ότι:

«έχομεν την πεποίθησιν ότι η επιστολή αυτή (η οποία ειλικρινώς μας εξένισε με την, είτε ευθέως είτε εμμέσως, ασηθηρότητα ορισμένων καθ' ημών απευθυνομένων διατυπώσεών σας) αποτελεί προϊόν παραπληροφόρησής σας από τους ενδιαφερομένους».

Συνέχισε ισχυριζόμενος ανερυθρίαστα ότι το πρόβλημα της «Στέγης»:

«από ότι δυνάμεθα να συμπεράνομε πλέον – μόνοι τους και άνευ λόγου πραγματικού εδημιούργησαν»

και ότι:

«από ερωτήσεις μας προς τα περισσότερα μέλη του Συλλόγου προκύπτει σαφώς ότι ουδεμίαν από 23-3-2001 επιστολή έλαβαν 'επέχουσαν θέσιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος', ούτε βεβαίως ο Σύλλογος μας έλαβε τέτοια επιστολή».

Έπειτα κατέληγε ως εξής:

«Παρακαλούμε, λοιπόν, εξ όλων των ανωτέρω να εξαγάγετε τα συμπεράσματα σας, όπως επίσης παρακαλούμε, απευθυνόμενοι προς τους ανωτέρω ενδιαφερόμενους, (τους οποίους προφανώς δεν διέπει η αρχή της καλοπιστίας) να τους συστήσετε να μας γνωστοποιήσουν ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΩΣ τα μέλη του Συλλόγου μας εις τα οποία απευθύνθηκαν και έλαβαν αρνητική απάντηση, ώστε να γνωρίζουμε πλέον με σαφήνεια τα πράγματα και να προβούμε στις δέουσες ενέργειες και να παύσουν έτσι μερικοί να δημιουργούν θέματα εκ του μη όντος.

Τέλος, θεωρούμε εντελώς ατυχή την έκφρασίν σας που αναφέρεται ακροθιγώς σε «ζητήματα νομιμότητας της δράσης του Συλλόγου μας» και εκφράζομε σχετικά την μεγάλη μας λύπη διότι εσπεύσατε εις τοιαύτας εκφράσεις και σε συμπεράσματα σε σχέση με το Σύνταγμα της χώρας μας, το οποίο μετ' ευλαβείας (και λόγω της ιδιότητός μας αλλά και λόγω της ευαισθησίας μας ατομικώς) τηρούμε».

- Στις 19 Ιουνίου 2001, η «Στέγη» έστειλε ξανά στα 39 μέλη του ΔΣΦ και στο γραφείο του ΔΣΦ την επιστολή που είχε στείλει αρχικά στις 23 Μαρτίου 2001, αυτή τη φορά ως συστημένη. Τις επόμενες ημέρες, 12 επιστολές επιστράφηκαν χωρίς να ανοιχτούν ως απαράδεκτες, ενώ άλλες δύο επιστράφηκαν ως αζήτητες από τους παραλήπτες. Παράλληλα δεν στάλθηκε στη «Στέγη» ούτε μία απάντηση, αρνητική ή θετική.^{iv}
- Στις 20 Ιουνίου 2001, ο Συνήγορος του Πολίτη έγγραψε ξανά στο ΔΣΦ, αναφέροντας ότι συνέστησε στη «Στέγη» την αποστολή συστημένων επιστολών (βλ. παραπάνω). Σε αυτήν την επιστολή του, που κοινοποιήθηκε ξανά στον Υπουργό Δικαιοσύνης Καθηγητή Μιχάλη Σταθόπουλο και στην Πρόεδρο Πρωτοδικών Φλώρινας, ο Συνήγορος του Πολίτη αποσαφήνισε επίσης τη γνώμη του επί της ουσίας, επικρίνοντας την αδράνεια τόσο του ΔΣΦ όσο και του Προέδρου Πρωτοδικών Φλώρινας:

«Πρέπει ωστόσο να επισημάνω ότι, κατά την άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη, το γεγονός ότι τα μέχρι σήμερα επανειλημμένα διαβήματα των μελών της ΜΣΠ προς τον Σύλλογό σας και το κάθε μέλος του ατομικά έχουν αποβεί άκαρπα, είναι κατ' αρχήν επαρκές για τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι δεν «ευρίσκεται δικηγόρος» κατά την έννοια του άρθρου 47 παρ. 1 του Κώδικα Δικηγόρων, ώστε εκ του περισσού να αναζητείται εν προκειμένω η εκ νέου διαπίστωση της απροθυμίας των μελών σας να αναλάβουν την υπόθεση δια της αποστολής συστημένων επιστολών. Άλλωστε, η εφαρμογή της εν λόγω διάταξης δεν προϋποθέτει την απόδειξη -και μάλιστα εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, φορέα του συνταγματικού δικαιώματος της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας- ότι συντρέχει περίπτωση λιγότερο ή περισσότερο «γενικής άρνησης», όπως φαίνεται να υπονοεί τόσο η

υπ' αριθ. 60/26.9.2000 απάντησή σας προς αυτούς καθώς και η απορριπτική του αιτήματος διορισμού δικηγόρου απόφαση της Προέδρου του οικείου Πρωτοδικείου.

Αντιθέτως, η σύμφωνη με το Σύνταγμα ερμηνεία της εν λόγω διάταξης επιβάλλει τον διορισμό δικηγόρου όταν ο ενδιαφερόμενος πολίτης αδυνατεί πραγματικά να ανεύρει από μόνος του την κατάλληλη δικηγορική υποστήριξη, χωρίς να απαιτείται από αυτόν η δι' εγγράφων μέσων και βεβαίων χρονολογιών απόδειξη πέραν πάσης αμφισβητήσεως ότι έχει απευθυνθεί ατομικά σε κάθε δικηγόρο του Συλλόγου σας. Παρ' όλα αυτά, ο Συνήγορος του Πολίτη απεδέχθη τελικώς την υπόδειξή σας να επαναδιατυπωθεί το σχετικό αίτημά τους δια συστημένων επιστολών.

Εν όψει ωστόσο των παραπάνω αλλά -και κυρίως- εν όψει της ιδιαίτερης κρισιμότητας της υπόθεσης όσον αφορά την πειστικότητα των διακηρύξεων περί της προσήλωσης της Ελλάδας στην τήρηση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, θεωρώ ότι θα μπορούσατε να συμβάλετε θετικά στη διευθέτηση του όλου ζητήματος γνωρίζοντας εγγράφως σε όλα τα μέλη σας το αίτημα που σας έχουν υποβάλει οι ενδιαφερόμενοι, ζητώντας τους ταυτόχρονα να σας γνωρίσουν εγγράφως εντός ορισμένης προθεσμίας τυχόν ενδιαφέρον τους να αναλάβουν τη σχετική εντολή».

- Στις 30 Ιουνίου 2001, η «Στέγη» πληροφόρησε το Συνήγορο του Πολίτη ότι οι επιστολές της 23ης Μαρτίου 2001 διανεμήθηκαν πράγματι όπως έπρεπε από το Ταχυδρομείο Φλώρινας, όπως τους διαβεβαίωσε ο διευθυντής του: όμως, αφού δεν ήταν συστημένες, η υπηρεσία του δεν μπορούσε να το βεβαιώσει εγγράφως. Η «Στέγη» ανέφερε επίσης το Μιχάλη Τσότσικο ως τον πρώτο από τους δικηγόρους με τους οποίους είχε επικοινωνήσει μεταξύ 1998 και 2000, πληροφορώντας παράλληλα τον Συνήγορο ότι, αν χρειαζόταν, θα μπορούσε να του δώσει τα ονόματα των δύο άλλων δικηγόρων με τους οποίους είχε επικοινωνήσει. Η «Στέγη» πρόσθετε ότι σε κάθε περίπτωση οι δικηγόροι δεν αρνήθηκαν ευθέως να αναλάβουν την υπόθεση, αλλά κρατούσαν το φάκελο επί μήνες χωρίς καμία απάντηση. Τέλος, ο Συνήγορος πληροφορήθηκε επισήμως την αποστολή των συστημένων επιστολών της 19ης Ιουνίου 2001 και την επιστροφή ως απαράδεκτων 12 επιστολών που δεν είχαν ανοιχτεί, πράγμα που έκανε απολύτως σαφές ότι υπήρχε γενική άρνηση των δικηγόρων της Φλώρινας και ότι ο ΔΣΦ δεν ήταν ειλικρινής στα επιχειρήματά του προς το Συνήγορο του Πολίτη.
- Στις 18 Σεπτεμβρίου 2001, η «Στέγη» προσέφυγε ξανά στην Πρόεδρο Πρωτοδικών Φλώρινας (αριθμός πρωτοκόλλου 258), υποβάλλοντας όλο το συναφές υλικό. Η Πρόεδρος, που είχε χρειαστεί μόλις 9 ημέρες για να απορρίψει το πρώτο αίτημα το Φεβρουάριο 2001, δεν είχε μέχρι το τέλος του 2001 στείλει οποιαδήποτε απάντηση ούτε είχε προβεί σε κάποια ενέργεια.
- Στις 3 Δεκεμβρίου 2001, ο Συνήγορος του Πολίτη, που δεν είχε καμία επικοινωνία από το ΔΣΦ από τον Ιούνιο 2001, πληροφορήθηκε επισήμως εκ μέρους της «Στέγης» για όλες τις (μη) εξελίξεις μετά την τελευταία του επιστολή.

Από όλα τα παραπάνω, είναι εμφανές ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος Φλώρινας και ο Πρόεδρος Πρωτοδικών Φλώρινας αγνοούν το νόμο και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδας στερώντας πρακτικά από τους Μακεδόνες το δικαίωμά τους στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι. Ενώ το ελληνικό κράτος, στο πρόσωπο του Υπουργού Δικαιοσύνης, παρ' όλο που είχε ενημερωθεί από τον ίδιο του το Συνήγορο του Πολίτη, δεν προβαίνει σε καμία ενέργεια για να επανορθώσει την κατάσταση, συνεργώντας έτσι σε αυτήν την παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αν και θα περίμενε κανείς το ελληνικό κράτος να συμπεριφερθεί διαφορετικά, τιμώντας τις υποχρεώσεις του και τις γραπτές του διαβεβαιώσεις ότι θα εφαρμόσει την απόφαση του ECHR, η στάση του ΔΣΦ σίγουρα δεν προκαλεί έκπληξη. Η εξαιρετικά εχθρική του δήλωση, που εκδόθηκε το Σεπτέμβριο 1995 μετά την ανάρτηση από το μακεδονικό πολιτικό κόμμα

«Βινόζιτο» (Ουράνιο Τόξο) στα γραφεία του στη Φλώρινα πινακίδα με επιγραφή και στη μακεδονική γλώσσα, έδειξε ότι οι δικηγόροι της Φλώρινας έχουν, συλλογικά, αρνητική στάση απέναντι στα μειονοτικά δικαιώματα και επομένως απέναντι στη δημοκρατία και στις συνταγματικές και διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδας στα ανθρώπινα δικαιώματα:

« Τα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Φλώρινας,

Με αφορμή την ενέργεια ελαχίστων ατόμων, μίσθαρνων οργάνων ξένων επιδιώξεων και συμφερόντων, να αναρτήσουν, σε κεντρικό σημείο της πόλεώς μας, πινακίδα γραμμένη σε ξένη γλώσσα, συνήλθαν σε έκτακτη γενική συνέλευση και αποφασίζουν ομόφωνα τα εξής:

A. Στηλιτεύουν και καταδικάζουν την ενέργεια των μελών της Τοπικής Επιτροπής του κόμματος «ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ» να αναρτήσουν στα γραφεία του κόμματός τους πινακίδα γραμμένη, στην ανύπαρκτη για εμάς, γλώσσα της FYROM και με χαρακτηρισμό της πόλης μας με σλαβική ονομασία και όχι Φλώρινας, όπως είναι γνωστή από το λυκαυγές της ιστορίας της σαν διάδοχος της Ηράκλειας της Λυγκιστικής.

B. Διακηρύσσουν προς κάθε κατεύθυνση, ότι οι κάτοικοι αυτού του τόπου, στον οποίο έχει διαμορφωθεί με διεργασία δεκάδων αιώνων ένα ύφος ζωής και ήθος ανθρώπων που μόνο Ελληνικά είναι, δεν πρόκειται να ανεχτούν παρόμοιες ενέργειες από κανένα.

Γ. Τέλος καλούν τους άφρονες, αρνησιπάτριδες, να συνέλθουν και να πάμουν να προκαλούν, αλλιώς θα βρουν αντιμετώπό τους το σύνολο του Φλωρινιώτικου Λαού.

Τα μέλη του Δ. Σ. Φλώρινας»^v

ⁱ Υπόθεση Σιδιρόπουλος κ. ά. κατά Ελλάδα (57/1997/841/1047) διαθέσιμη στη διεύθυνση: <http://hudoc.echr.coe.int/Hudoc1doc2/HEJUD/199902/sidiropoulos%20and%20others.jud%20batj.doc>

ⁱⁱ Επιστολή της «Στέγης Μακεδονικού Πολιτισμού» προς το Συνήγορο του Πολίτη, 24 Απριλίου 2001? και επιστολή του Συνηγόρου του Πολίτη προς το Δικηγορικό Σύλλογο Φλώρινας, με κοινοποίηση στον Υπουργό Δικαιοσύνης και την Πρόεδρο Πρωτοδικών Φλώρινας, 20 Ιουνίου 2001.

ⁱⁱⁱ Όλη η σχετική αλληλογραφία, στο πρωτότυπο, υπάρχει στη διεύθυνση: http://www.greekhelsinki.gr/bhr/greek/special_issues/stegi_makedonikou_politismou.html, ενώ η αλληλογραφία μεταξύ Συνηγόρου του Πολίτη και ΔΣΦ υπάρχει επίσης στα αγγλικά στη διεύθυνση: http://www.greekhelsinki.gr/bhr/english/special_issues/home_of_macedonian_civilization.html

^{iv} Οι 12 δικηγόροι που επέστρεψαν τις επιστολές χωρίς να τις ανοίξουν και με την ταχυδρομική ένδειξη «απαράδεκτη» ήταν οι: Πλάτων Χατζηπαυλίδης, Σωτήριος Πέρκας, Διομήδης Παναγιωτίδης, Αθανάσιος Παράσχης, Ιωάννης Κοσμάτος, Ελισάβετ Σαββίδου, Βασιλική Ντίτουρα, Ευθυμία Ριζίδου, Δήμητρα Δημητρίου, Ευάγγελος Χαρίσης, Ηλίας Κανελόπουλος και Μιχάλης Τσότσκος –ο δικηγόρος που είχε εκπροσωπήσει τη «Στέγη» στην πρώτη της αίτηση το 1990 και ο οποίος είναι επίσης πρώην Γενικός Γραμματέας της Νομαρχιακής Επιτροπής Φλώρινας του κυβερνώντος κόμματος ΠΑΣΟΚ και πρώην υποψήφιος του ΠΑΣΟΚ σε βουλευτικές εκλογές. Οι δύο δικηγόροι που δεν παρέλαβαν από το ταχυδρομείο τις συστημένες επιστολές που τους απευθύνονταν ήταν η Βασιλική Μπούλμπου και ο Δημήτριος Στεφανίδης. Υπήρξε μία απάντηση, του Αναστάσιου Χατζηγρήστου, που υποδείκνυε ότι δεν ήταν πλέον δικηγόρος, καθώς είχε γίνει συμβολαιογράφος.

^v Δεν αναφέρεται ημερομηνία στο πρωτότυπο, που δημοσιεύθηκε στα τοπικά ΜΜΕ το Σεπτέμβριο 1995? το κείμενο ανατυπώθηκε από την έκδοση του ΕΠΣΕ και της ΕΟΔΜ *Η Ελλάδα εναντίον της Μακεδονικής της Μειονότητας: Η Δίκη του «Ουράνιου Τόξου»* (ΕΤΕΠΕ, Αθήνα 1998), που υπάρχει στη διεύθυνση: <http://www.greekhelsinki.gr/pdf/rainbow-greek.pdf>

Ελευθερία του Συνεταιρίζεσθαι: η υπόθεση του σωματείου «Ρουσαλίι»

30 Δεκεμβρίου 2001

Η Δικαστής Θεοδώρα Σακελλαρίου του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, στις 31 Μαρτίου 2001 (απόφαση 8332/2000), αρνήθηκε να αναγνωρίσει το μακεδονικό πολιτιστικό σωματείο «Ρουσαλίι» από τα Κουφάλια Θεσσαλονίκης, σκοπός του οποίου ήταν «η ανάδειξη και προβολή παραδοσιακών αξιών της τοπικής κουλτούρας» (όπως αναφέρεται στο καταστατικό του, που υποβλήθηκε στο δικαστήριο για έγκριση στις 14 Οκτωβρίου 1999, αριθμός πρωτοκόλλου 36976). Σύμφωνα με τα πρακτικά του δικαστηρίου, τα οποία απέκτησαν το 2001 το ΕΠΣΕ και η ΕΟΔΜ, το σκεπτικό του δικαστηρίου για την απόρριψη ήταν ότι:^v

«δεν είναι δυνατόν να διακριβωθεί αν ο σκοπός αυτός είναι αντίθετος στους νόμους, που ισχύουν, την ηθική και τη δημόσια τάξη, απαραίτητες προϋποθέσεις, που πρέπει να τηρούνται για την αναγνώριση οποιουδήποτε σωματείου».

Τα μέλη του «Ρουσαλίι» αποκαρδιώθηκαν από αυτήν την απόφαση και δεν άσκησαν έφεση.

^v Το καταστατικό του «Ρουσαλίι» και τα πρακτικά του δικαστηρίου είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: http://www.greekhelsinki.gr/bhr/greek/special_issues/rousalii.html

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΔΙΑΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το Γραφείο Λιγότερο Διαδεδομένων Γλωσσών* (Γ.Λ.Δ.Γ.) αποφάσισε να συγκροτήσει Επιτροπή και στην Ελλάδα με συμμετοχή εκπροσώπων γλωσσικών ομάδων του ελληνικού χώρου. Στην ιδρυτική του συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στην Θεσσαλονίκη / Solun στις 26.01.2002 συμμετείχαν εκπρόσωποι των παρακάτω γλωσσικών ομάδων. Μακεδονικής, Αρωμάνικης, Τουρκικής και Πομακικής. Αξίζει να αναφερθεί ότι η Ελλάδα ήταν η μοναδική χώρα στην οποία έως τώρα δεν υπήρχε αντιπροσώπευση του Γ.Λ.Δ.Γ. Στην παραπάνω συνεδρίαση εκλέχτηκε εξαμελής επιτροπή με μέλη από όλες τις γλωσσικές ομάδες που συμμετείχαν και έγινε εκτενής αναφορά στην κατάσταση των λιγότερο διαδεδομένων γλωσσών στην Ελλάδα παρουσία του προέδρου του Γ.Λ.Δ.Γ. κ. Bojan Brezigar και του κ. Domenico Morelli εκπροσώπου του γραφείου στην Ιταλία.

*Το Γ.Λ.Δ.Γ. έχει ρόλο συμβουλευτικό τόσο στο Ευρωκοινοβούλιο όσο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ζητήματα περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών. Είχε παραρτήματα έως τώρα στις 14 από τις 15 χώρες της Ε.Ε. και δραστηριοποιείται εδώ και 20 χρόνια στα ζητήματα, καταγραφής, διατήρησης και καλλιέργειας των λιγότερο διαδεδομένων γλωσσών στον ευρωπαϊκό χώρο.

Το επόμενο τεύχος του info – 3ΟΡΑ θα είναι αφιερωμένο τόσο στη συνάντηση της Θεσσαλονίκης / Solun όσο και σε γενικότερα θέματα σχετικά με το Γραφείο Λιγότερο Διαδεδομένων Γλωσσών και τις δραστηριότητές του.

